ระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

Thailand Biodiversity Information Facility (TH-BIF)

สำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศที่มีระบบสืบค้นเพื่อเข้าถึงข้อมูลได้ ณ จุดเดียว เพื่อการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นรูปธรรม นำไปสู่การอนุรักษ์ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 รวมถึงนโยบายการก้าวไปสู่ประเทศไทย 4.0

อนุกรมวิธานเพื่อการอ้างอิง

พืช | สัตว์ | จุลินทรีย์

ข้อมูลเฉพาะเรื่อง

ตอบโจทย์

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) การดำเนินงาน กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมที่ 5 ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร
- แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561 - 2565 ในประเด็นปฏิรูปเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งกำหนดให้มีการพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
- แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2570

เชื่อมโยงสู่ฐานข้อมูลทรัพยากร 3 ฐานทรัพยากร

พื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญ

การอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยและพันธุกรรม

นนทบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 388,987.5 ไร่ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝั่งตะวันออก และฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่ม มีคูคลองธรรมชาติ และที่ชุดชื้นใหม่เป็นจำนวนมาก คลองมีทั้งระยะทางสั้นและระยะทางยาว เชื่อมต่อกัน ใช้เป็นเส้นทางในการสัญจรไปมา และเอื้ออำนวยต่อการเกษตรในพื้นที่ต่างๆ

นกแก้วโม่ง Psittacula eupatria

ทุเรียนนนท์

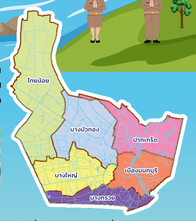

- สถานภาพโกลสู่สูญพันธุ์ Endangered: EN
- บัญชีคุ้มครอง 2 ของอนุสัญญาฯ (ไซเตส)
- สัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ พ.ศ. 2562

จังหวัดนนทบุรีนับได้ว่าเป็นแหล่งที่มีชื่อเสียงแหล่งหนึ่งในการปลูกทุเรียน เนื่องจากทุเรียนนนท์มีเนื้อละเอียดนุ่ม รสชาติดี และความหลากหลายของสายพันธุ์ กล่าวกันว่า ดินในแถบนนทบุรีเป็นดินเหนียวที่มีธาตุอาหารของพืชอย่างบริบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากดินในแถบอื่นๆ ที่นิยมปลูกทุเรียน จึงทำให้เนื้อทุเรียนที่บ้าจากนนทบุรี ละเอียด เนื้อหนา และรสชาติดี ส่งผลให้ทุเรียนนนท์ มีราคาสูง และเป็นที่ต้องการของตลาด จนกลายเป็นแหล่งขายทุเรียนที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ นำรายได้เข้าสู่ชุมชนและจังหวัดนนทบุรี โดยปัจจุบันมีการปลูกทุเรียนอยู่ 3 สายพันธุ์หลัก ได้แก่ หมอนทอง ก้านยาว และชะนี

ศูนย์เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา มหาราชินี (สถานตากอากาศบางปู) เป็นพื้นที่ที่ดูดมไปด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพันธุ์ไม้ ชนิดพันธุ์สัตว์ และระบบนิเวศชายฝั่ง ระบบนิเวศหาดโคลน ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและที่พักสำคัญของเหล่านกนางนวลหลากสายพันธุ์ที่อพยพหนีหนาวมาทุกปี ทั้งนี้ ในพื้นที่ไม่มีเพียงนกนางนวลอพยพเท่านั้น แต่ยังมีนกประจำถิ่นอีกมากมายหลายชนิด เช่น นกยางกรอกสายพันธุ์ต่างๆ นกกินเปรี้ยว และนกยางเป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พื้นที่ป่าสาธารณประโยชน์

บ้านทำนบ ตำบลกันตวจระมวล อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ เป็นป่าเต็งรังที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีไม้ทรงคุณค่า และพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด ที่ปราชญ์ชาวบ้านและชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

การสำรวจชนิดพันธุ์พืช

พยุง
Dalbergia cochinchinensis

เปราะป่า
Kaempferia marginata

ตะแบกป่า
Flacourtia indica

กิจกรรมในชุมชน

พื้นที่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

น้ำตกธารารักษ์ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นพื้นที่ภายใต้การบริหารจัดการของชุมชน เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามนิติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 เป็นแหล่งธรรมชาติที่มีระบบนิเวศที่โดดเด่น ภายใต้ความเชื่อมโยงของระบบนิเวศน้ำตกและระบบนิเวศภูเขาทำให้พื้นที่มีความหลากหลายของทรัพยากรภายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ รวมถึง เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เนื่องจากชุมชนโดยรอบมีความหลากหลายของชาติพันธุ์ ซึ่งมีลักษณะการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นที่แตกต่างกัน น้ำตกธารารักษ์ จึงเป็นทั้งเป็นแหล่งอาหาร แหล่งอาชีพ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งศึกษาเรียนรู้วิจัยของชุมชนและผู้มาเยือน

ชนิดพันธุ์คุ้มครองโลก
ปูภูเขาตราด
Cyrtodactylus amphiprepes

สถานภาพการคุกคาม (ภัย)
หมาจิ้งจอก Canis aureus
สิ่งมีชีวิตที่มีสถานภาพเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม/ถิ่นที่อยู่ที่ถูกทำลาย
Vulnerable: VU

ชนิดพันธุ์ปีบราณ
แม่ปองน้ำมะเกี๋ยง
Mangifera sylvatica

ในพื้นที่อนุรักษ์

พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ากุเขียว

ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้เขตอำเภอคอนสารเกษตรสมบูรณ์ และหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เป็นแหล่งป่าไม้ที่ดูดมสมบูรณ์ ประกอบด้วย ป่าคงดินเขา ป่าคงดินแล้ง ป่าเต็งรังผสมสน ป่าผสมผลัดใบ ป่าเต็งรังแล้ว ทุ่งหญ้า และลานหิน อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่ดูดมสมบูรณ์ด้วยพันธุ์ไม้ แหล่งสมุนไพร และดูแลด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า การเพาะเลี้ยง และการขยายพันธุ์สัตว์ป่า โดยปล่อยสัตว์ให้อาศัยอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ สามารถสืบพันธุ์และขยายพันธุ์ได้เอง รวมถึงมีการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติสำหรับผู้สนใจศึกษารรรมชาติอย่างใกล้ชิด

นอกพื้นที่อนุรักษ์

ทะเลสาบสงขลา

ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่ที่มีความพิเศษเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ กล่าวได้ว่าเป็นทะเลสาบสามน้ำที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งทะเลสาบสงขลายังมีระบบนิเวศแบบผสมผสาน ทั้งป่าดิบชื้น ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน ป่าพรุ แหล่งน้ำจืด และในส่วนที่เป็นทะเลสาบมีทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ตอนใหญ่ ๆ คือ ทะเลน้อย ทะเลสาบตอนบน ทะเลสาบตอนกลาง และทะเลสาบตอนล่าง

พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่ - ห้วยขาแข้ง

ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดตาก ประกอบด้วยผืนป่าอนุรักษ์ 3 แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่เนเรศวรด้านตะวันตก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติแห่งแรกของประเทศไทย ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของสภาพป่าที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางธรรมชาติ โดยประกอบด้วยป่าถึง 5 ใน 7 ชนิด ที่พบในเขตร้อนชื้น ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าทุ่งหญ้า ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ก่อให้เกิดความหลากหลายของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ซึ่งบางชนิดเป็นสัตว์ที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์

QR Code

Website : น้ำตกธารารักษ์

กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
อาคารทิปโก้ ทาวเวอร์ 2 ชั้นที่ 14 เลขที่ 118/1 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ / โทรสาร : 02-265-6684

https://thbif.onep.go.th/